

MAGYAR KURIR.

Indult Bétsből, Pénteken, December' 21-dikén, 1827.

Spanyol Ország.

A' Monitör ezeket írja, Madriti Újságok szerint, November 30-dikáról: A' Király és Királyné Valentziából Tarragonába utazván, midőn Nov. 22-dikén Vinaróba érkeztek, a' határon, melly a' Valentziái Királyságot a' Catalóniai Hertzegségtől elválasztja, győzdelmi kaput találtak felállítva, mellyen külömbféle, 's a' Királynak ide tett utazására tzelőző, rajzolatok és jelek szemléltettek. — Minthogy a' Királyi Udvar Tarragonába érkezett, az akasztások és főbe lövettetések, mellyek itt ezen hónap elejétől fogva sűrűn történtek, most megszűntek, vagy legalább egy időre felfeszakasztattak.

Hivatalos jelentés szerint, az ő Felsegek pompás bemenetelek napja Dec. 4-dikére van meghatározva.

Nagy Britannia.

Egy Br. Királyi hajó érkezett Genuába, melly az oda való Kormányszékhez hivatalbeli irásokat vitt Máltából, Nov. 8-dikáról. — Codrington Anglus Admirális Máltában volt. A' három egyesült Hatalmasságok Admiráljaik, annak végre hajtására, a' mit a' Görög rabló hajók ellen Kormányzékeik meghatároztak, számos fregátokból és más apróbb hajókból álló felfegyverkezett tengeri erőt szedtek össze.

Német Ország.

A' Portugalliai Regens Dom Miguel Kir. Hertzeg Stuttgárdba Dec. 12-dikén reg-

gel megérkezvén, az Anglus Király novü vendégfogadóba szállott. A' Würtembergi Király azonnal oda küldötte a' maga General-Adjutánsát, hogy szerentsésen lett megérkezésén örömet jelentvén, a' Régens Kir. Hertzeget magához ebédre meglérje. Az után a' Régens Kir. Hertzeg a' Királynak és Királynénak látogatásokra menvén, mellyet ő Felsegek is visszazonoztak, a' Főváros nevezetességeit nézte meg, 's a' fényes ebéd után, mellyre minden külső Országi Követek, Kir. Miniszterek és számos Generálisok is hivatalosok voltak, estve a' Játékszinben is megjelenvén, éjjel 11 órakor útját Páris felé tovább folytatta.

Frantzia Ország.

A' Párisi Újságlevelek szerint, azon Frantzia Sereg-osztály, melly Barcellónában volt őrizeten, mihelyt Spanyol Országhatárából Frantzia Országba ért, ott békesség-állapotbeli zsoldra szállított le.

A' Deputátusok választása nemcsak Párisban adott a' zenebonáskodásokra alkalmatosságot, hanem Frantzia Orzágnak más több városaiban is; mellyekben mind a' Rojalisták, mind a' Liberalis részről valók, minden mcsterkedéssel azon voltak, hogy mindenik a' maga felekezetéből valót választhasson; 's erre nézve minden ligondolható 's nyughatatlanító híreket terjesztettek el, hogy tzeljokat elérhessék. Több helyeken katonaság által kellett a' fellázasztatott békételenkedőket letsendesíteni.

Ezen legközelebbi Deputátusok választásának következése a Párisi Oppositóval tartó Újságok szerint e' lett: Azon 428 Deputátusok közül, a' kikből az új Kamara fog állani, 181 tagok vannak, kik az előbbeni Kamarában is tagok voltak, újak tehát 287-en választattak. — Az Oppositó részéről az előbbeni Kamarában 81-en ültek, ezek közül a' mostani választás szerint 71 újra Deputátusnak választott, és így a' régiak közül 10-en maradtak ki; a' Ministerialis részről pedig a' régiak közül 110-en lettek újra Deputátusokká.

A' Monitör, mely Dec. 11-dikén jött ki ezeket írja. Collet tengeri Comendánstól, ki Algír előtt a' mi kis hajós osztályunkat vezérli, egyenes tudósítások érkeztek, Nov. 22 dikéről. Az ő Osztálya akkor már egy Fregáttal és több, húsz ágyús Brigg hajókkal, szaporodott s erősödött; még egy Fregátot várt Bresztből; s a' szerint négy Fregáttal és három Briggel fog Algír előtt fel s alá evezgetni. Éjszakra Oránnál és a' Tenczi foknál van egy fregátunk és két Brigg hajónk; keletre pedig Bonánál és Tunisnál, egy Fregát, egy Korvét és egy Brigg. — A' Tunisból jött levelek szerint, Algírból oda szárazon érkezett tudósítások, egy ütközetet írnak le, mely, Oct. 4-dikén, két Frantzia Fregát ú.m. az Amphitrite a' Galathea, és az Algieri hajós sereg között történt; a' mellyet ekként adnak elő: Az Algíri hajós sereg osztály ebből állott: egy 40 ágyús és 600 emberrel rakott Fregátból, egy 40 ágyús és 400 emberrel rakott Korvetből két Polacréból, mellyek közül mindeniken 22 ágyú és 300 ember volt, két Brigg-Gályából, mindeniken 14 ágyú volt 250 emberrel, és három Gonléből, mindenik 12 ágyús volt 200 emberrel. E' szerint a' tizenegy hajó 3260 emberrel volt megrakva. Az Algíri Dey azt ígérte a' tengeri katonáknak, hogy ne-

kiek minden Frantzia Fregátért, mellyet elfoghatnak 100,000 piasztért ad; és ezen kívül minden elfogott ágyúért 1000 piasztért. Ezen kívül, a' Komendánsnak egy Kasztant és egy drága kardot. Az ütközetben, a' mint az Algíriaiak beszélik, ő közülök 24-en estek el, és 62-en megsebesítettek. — Collet Komendáns azt írja, hogy az October 4-dikén történt ütközet óta egyetlen egy hajó sem evezett ki az Algíri tengeröbölből.

Továbbá a' Monitör azt is írja, hogy a' Navarini ütközet híre és az az általöszerontatott egyesült Török és Algíri hajós sereg felől való tudósítás Tunisba Nov. 16-dikán tétetett közönséggé, és hogy a' város tsendessége legkisebbé sem háborítatott meg.

A' Lyoni Közönséges Újság (Gazette universelle) melly, hanem első, legalább egy a' legjelesebb Király Ügyemeltt buzgó Frantzia Újságlevelek közül, ilyen vizsgálódásait közli, legközelebbi darabjában, a' Frantzi Országbeli zürzavaros dolgok állapotjáról.

A' mint valaha a' Római birodalom végromlásakor történt, éppen úgy igyeksenek most a' Sophisták és Rhétorok az emberi elmét hatalmuk alá keríteni. Képtelenségek, elme-futtatások nyomják el a' böltsességet. Közönséggé lett kétértelmű kifejezések rontják el az egész nyelvet, kiváltképpen, mikor a' tiszta erköltsiségről (moralról) és az igazságról vagy szó. A' józan okosság szava a' közönséges és nyilvánvaló dolgok folytatása körül mind inkább némúlni kezd. Nem sokára, a' helyes megfogások rendje helyett, a' vallási és politikai dogmáknak tsak némelly zürzavaros elegyítke marad fenn. Mindenféle vélekedések, systemák, érzések töpörtozva küzdven egymással; nem sokára lehetetlen lesz az ennyire öszvezevert gondolatoknak tolongásaiban vala melly köz érzést észrevenni.

A' nemzet képviselőjének választása véghez ment. Ezen köznépi jussnál nagyobb sőt felségesebb előttünk már nem lehet, melly által a' nemzet azon uralkodó hatalomban részesül, melly által ő kormányoztatik. A' pogányok egy ilyen szertartáshoz imádkozások és áldozatok által készültek: ualunk az indulatosságok heveskedése és a' pártoskodók viaskodásai között az egyházi pásztorok szava is alig hallathatott. Külömben is csak kiáltó szó vala az a' pusztában; elnyomta azt az istentelenségeknek lármája; az emberi nemzet új tanítói megfoghatatlannak találták azt, mi módon mehettek a' püspökök annyira, hogy a' vallás győzedelme megnyerése végett, az egekt áldásáért könyörögjenek.

Az idő philosophiája vala az, melly a' választásokat vezette, és a' törvényhozó test tagjait szinte csak egyedül magához vlogatta.

Frantzia Ország alkotmányának fundamentomos törvénye azt kívánja, hogy a' Királyhoz képviselők küldessenek; a' Királyi szék az a' megsérthetetlen szentség, melly előtt a' Királynak szolgáji és barátjai megjelenjenek. Ezen méltóságos Küldésre nézve, előre is fel kell tenni, hogy hit és bizodalom való, nem csak, hanem hogy arra mind a' kettő szükségesképpen meg is kívántatik. Az a' politikai nagy Zsinat, mellyet mi Kamaráknak nevezünk, mindenektől, kik abban hivatal szerint megjelennek, megkívánja, hogy ők az abban előlülő legfőbb Hatalommal egy szív- és egy lélek ké legyenek. Ez a' törvénynek lelke és betűje. Az olyan képviselő követek, kik nem Royalisták, e' részben valóságos kivételek küll tekintethetnek; az ő ottani pusztá megjelenések az Országalkotmány törvényáblájának (a' Chárta-nak) általhágása és megrontása; mert az, a' ki a' törvényáblát adta, nem akarhatta azt, hogy ez a' Chárta az ő Hatalma lerontásának eszközmive lenne. Már pedig

minden politikai hatalom, mellynek a' törvényábla adott fennállást, és a' melly nélkül annak létele nem is volna, mihelyt az a' Királyi Principiumnak ellene dolgozik, nyilvánágosan, tsupántsak ez által már, a' Chárta ellen támasztott Pártütésé válik; mert az által nemcsak az Ország alkotmányának törvényáblája megrontatik, hanem minden Nemzeti törvényes Intézetek is végromlással fenyegettetnek; 's a' fundamentomos törvényeknek nem egy, hanem minden tikkelyei megsértetnek; minthogy azoknak őket egybekaptsoló lelke és értelme, nem az, hogy talán idő jártával feledékenységbe megy, hanem még a' felséges törvényadóval egy korban előtől is már kigünnyoltatik és törvénynek lenni tagadtatik.

Joniai Szigetek.

A' Corfu szigetéből, Nov. 19-dikén költ Újság ezeket írja: A' múlt héttön e' f. hónap 12 dikén reggel, az a' tudósítás érkezvén ide, hogy egy Görög zászlós tengeri rablóhajó Gomenizza táján (melly Corfu-val által ellenben Albania partján fekszik) kovályog és olákkodik, parantsolatot adott ki a' Kormányzék, hogy a' Joniai Sónerhajó Castlereagh azonnal készüljön fel, és mint hogy dél felől éppen erős szél fujt, egy Joniai Gőzhajóhoz (mellynek neve Szir F. Ádám) alattság (hajóhuzó vastag kötél) által hozzá köttetnék, hogy az a' nevezett rablóhajót üzöbe vehetné. A' parantsolat három óra alatt teljesített, 's estvefelé a' Sóner a' Gőzhajóval 's az elfogott rablóhajóval együtt, mellynek neve Calliope 's Kapitánya Niccolo Sismopulo, az idevaló kikötőhelybe vissza érkezett.

Ugyan ezen Újságlevel még ezt jelentti. — Egy Ausztriai Ts. K. Golett, Sophia nevezetű, mellynek Kapitánya Dabovich e' f. hónap 14-dikén evezett ki ezen kikötőhelyből, hogy egy Ts. K. Auróra nevű, 's több más Ausztriai keres-

kedő hajókat, mellyek a' tengeri rablók-
tól tartván, Batrionál gyűltek össze,
oltalma alá vévén, egy darabig az Adriai
tenger torkolatára elkésérjen. Onnan teg-
nap ide vissza eveztében reggeli 7 óra-
kor a' Porto Palermoi tenger magasán két
hajóval találkozék szembe, ú. m. egy Mi-
stiek-el és egy két árbotzú Martigana
formájú hajóval, Ezen utolsó, a' Sophi-
ához közelítvén elsőben Anglus- később-
ben pedig Görög Zászlót függesztett ki, 's
ennek bizonyágául egy ágyú lövést tétet-
tett. A' Kommandása által szállítatta
magát a' Sophia hajóra, hogy hiteles
írásait előmutassa; de mivel azok Görögül
voltak, 's azoknak megerősítésekre a' So-
phia Kapitánya magát alájok nem írhat-
ta, azt kívánta a' Görög Hajós Kapitány-
tól, hogy követné őtet Corfuig, hogy pa-
pirosait ott megvizsgáltathassa. A' Rabló-
hajós erre látszott ráállani; de alig hogy
a' hajójára visszatért, midőn a' helyett,
hogy ígérete szerént, a' Sophia után eve-
zett volna, megfordult, és társával együtt
Porto Palermó felé tartott. A' Sophia Ko-
mandása fenyegetődéseinek, semmi foga-
ganatja nem lévén, parantsolta, hogy a'
hajók felé egy gyújtó rakétát löjjenek ki,
mellyre a' rabló hajók ágyúkkal és kartá-
tsokkal feleltek. Az verekedés reggeli ki-
lentz óráig tartott. A' Martigana nagyon
megrongáltatván, annak emberei közül né-
mellyek a' Mistiek hajóra igyekeztek, hogy
megszabadulhassanak. Ezt látván a' So-
phia Kapitánya, annak fordult, gondol-
ván, hogy a' Martigana nem fogna már
többé tüzelni; azomban észrevette, hogy
egy azon hátra maradt ember ágyút tölt,
újra ennek fordulván arra tizenkét gyújtó
rakétát lövetett, mellyek közül az egyik a'
puskaporos magazinumon keresztül ment,
's a' hajó a' levegőbe azonnal felvetetett.
A' hajón volt 45 ember közül 15 a' vízbe
halt, öten a' verekedés alatt elesetek, és
hatan a' Sophia emberei által megsza-

badítottak 's a' hajóra felvétettek, a' töb-
biek a' Mistiek en elfutottak, a' mellyet a'
Sophia utól nem érhetett. A' Sophián
csak egy ember öletett meg kartáts által;
egy pattantyús pedig tsekély sebet kapott.
Az elfogottak közül három Görög, har-
man pedig külföldiek.

Ujabb Tudósítások Frantzia Országból

A' Gazette de France, Dec. 12-dikén
költ darabjában, a' tengeri dolgokra ügye-
lő Miniszternek egy hivatalbeli levele vagy
de Rigny Vice Admirálishoz, mellynek
értelme ez:

Párisban Nov. 29-dikén 1827.

Vice Admirális Úr! Több ízben előm-
be terjesztette már az Úr nekem, hogy a'
kormányozása alatt lévő hajóknak meg-
kettőztetett munkásságok mellett is felette
nehéz a' Levantai tengeren elhatalmazott
tengeri rablásokat meggátolni; mivel a'
Görög Országi ideigvaló Kormányzók sem
elég iparkodással nintsen, sem arra elég
eszközzel nem bír, hogy a' tengeri rab-
lók törvénytelen elvetemedéseiket, mellyek
Görög zászlókat függesztnek ki, zaboláz-
hassa. A' tengeri kereskedés bátorságba
helyeztetésére, a' Király az Úrnak ezen
parantsolatott szabja elébe, hogy minden
felfegyverkezett Görög zászlójú hajót, mel-
lyeket az Úr kormánya alatt lévő hajós se-
reg hajói a' tengeren előtalálnak elvetes-
sen és azokat Toulonba küldhesse, kivé-
vén egyedül a' mostani Görög Kormány-
zéknek igaz értelemben való hadi hajóit.

B e t s.

Ó Tsászári Királyi Felsege méltózta-
tott Mélt. Nádasdy Leopold Urat Ts.
Kir. Kamarássá kegyelmesen kinevezni.

A' Tsász. Kir. armádnál ilyen vál-
tozások estek: Mühlheimi M u m b Forencz.
Feldmarsal-Lieutenant, és osztályos Gene-
rális, Temesvár' hadi Kormányozójává lett;

— Petrich András, F. M. L. és a Vá-
 czi Ludovicea' volt helybeli Directora, a'
 Genie Testhez átvitelt.

Előmozdítottak: Feldmarsal-Lieute-
 nantokká ezen General-Majorok: Lili-
 enbergi Báró Abele Ferencz; Báró Lan-
 genau Károly Fridrik Gustáv, a' Maini
 Frankfurtban lévő Középponti Katona-Bíz-
 tosságnál teljes hatalmú Biztos, ezen hi-
 vatalnak megtartásával; és Báró Fürsten-
 wärthe Károly.

General Majorokká lettek ezen Obeste-
 rek: Roszenecki Báró Roszner József,
 a' 40 számú Würtembergi gyalog Rege-
 mentből, Herczeg Würtemberg Feldmar-
 sal mellett, ezen Tiszt hivatalának megtar-
 tásával; Báró Mengen Vilhelm, a' 2-dik
 számú Lajos Bajor Király Dragonyos Re-
 gementjéből; és Nestor János, a' 10-
 dik számú Bánáti határőrző gyalog Rege-
 mentből.

Oberst-Lieutenanttá lett: Bildsteini
 Diller Leopold Major a' 8-dik számú
 Kienmayer Huszár Regimentből; és Ma-
 jorra Lehnhoff August Kapitány az 5-
 dik számú könnyű lovas Regimentben,
 mind ketten a' magok Regimentjeikben. —
 Radványi Miklós József, Pensióban lé-
 vő Major, a' Kienmayer 8-dik számú Hu-
 szár-Regimentben második Majorra lett.

Pensióba tétettek: De Georgi Ber-
 talan, Oberst-Lieutenant, a' tengeri gya-
 log Batalion Commandánsa; több Majo-
 rok, és Kapitányok.

A' betegek közönséges Ispotályának a'
 Directioja ezen Intézet részéről haládatos-
 ságból közönségesé teszi, hogy Wert-
 heimer Emmanuel ki 1822 ben halt meg,
 ezen Intézetnek testamentomában 50 for.
 hagyott legyen ezüst pénzben. Továbbá az
 idevaló Irgalmas Szerzetesek Klastroma ré-
 séről; hogy a' megholt, míg élt eszten-
 dőnként 50 forinttal segítette ezüst pénz-
 ben a' Leopoldvárosi szegények Beteghá-

zát, és a' Landstrassén a' lábbodozó Be-
 tegek Ispotályát.

*A' pénzfolyamat December 20-dikán;
 közép ár:*

A' Státus' 5 p. Centes Obligatzióji 88 7/8

Az 1820-béli sorsosok, 144

Az 1821-béli hasonlók, 115

Béts városa 2 1/2 p. Centos Bankó Obligá-
 tzióji, 44 keltek, mind C.P.-ben.

A' Bankó Aktziák keltek 1040 2/3 forinton.
 Conv. Pénzben.

Magyar Ország.

Nagyságos Horgosi Kárász Miklós
 Úr, Ts. Kir. Tanácsos eddig a' Törvény-
 székbeli Királyi Személyes Jelenlét' Itélő-
 mestere a' Fő Méltóságú Országbirói Hi-
 vatal' Itélőmesterévé nevezetett.

Posonból. Dec. 18 dikán. Tegnap
 reggeli 9 órakor kezdődött Ts. Ns. Poson
 Vármegyében a' Karoknak és Rendeknek
 közönséges Gyűlések, melyben ennek nagy
 érdemű szeretett Első Alispánya, Mélt.
 Beleházi Bartal György Úr, a' Kir.
 személyes Jelenlét Törvényszéki Helytartó-
 jának Itélőmesterévé kineveztetvén, eddig-
 való Hivatalát letette, és énnél fogva a'
 Tekintetes Karoktól és Rendektől elbűsü-
 zott. Szívre ható érzékeny, és hathatós ki-
 fejezésekkel teljes Beszédét a' jelenlévők
 mély figyelemmel és megilletődéssel hall-
 gatták. Elvesztése fájdalmat, megtisztelto-
 tése örvendezést gerjesztvén mindenekben,
 ezen egymással tusakodó érzések öszveüt-
 közése kitkit mélyen megilletett. Szívreha-
 tó beszédére a' második Alispány Tekintet-
 es Takáts Gáspár Úr szinte olyan éke-
 sen szólással felelt. Erre Gróf Pálffy Fe-
 rentz Ó Nagysága felkelvén, mind a' Per-
 sonális eránt viseltető tiszteletének jeléül,
 mind a' kineveztetett Itélőmester Úr sze-
 mélye eránt való hajlandóságból, abbéli ki-
 vánságát terjesztette elő, hogy mind ket-

tőjöknek kifestett képeiket örök emlékezetnek okaért a' Ns. Vármegye Gyűlése Palotájába felfüggesztethesse. A' Méltos. Ítélmester Úrnak minden ez ellen tett kifogásaira is, tsakugyan a' második Alispány Úr javallására, a' feltétel megállapított. Jeles ékesen szóllással beszéltek ez után Fő Tiszt. Kratoquila István Kánonok Ó Nga deakul, Tek. Frank Alajos Táblabíró Úr, és Tek. Fekete Fő Notárius Úr Magyar Nyelven. Továbbá Méltóságos Báro Pongrátz Úr deakul és végre Jablanczy Gen. Perceptor Úr Magyarul. Ennyi ékes Beszélők mindent öszveszedtek, a' mit ezen Ns. Vármegyének első Tisztségét fáradhatatlan munkássággal viselte kormányozójáról jót mondhattak, a' mi mind tsupán tsak igazság volt. Ezek álljen kiáltások között végezödvén, a' Méltos. Fő Ispány Gróf Pálffy Erneszt Ó Nagyságának levele olvastatott fel, melyben a' Ns. Vármegye azantközben való Kormányára, addig is, míg a' Megyének Tisztújítása elkövetkeznék, Tekint. Jablanczy eddig volt Generális Perceptor Urat nevezte ki: — A' feljebb említett szép és fontos foglalatú Beszédok ki fognak nyomtatatni.

Méltóságos Fáji Fáy Barnabás Úrnak, Sz. István Apostoli Király Rende Vitézének, Tsász. Kir. Udvari Tanátsosnak, mint Ts. Ns. Ung Vármegye Fő-Ispányának előülése alatt, ezen Ns. Vármegye Decemb. 4-dikén Tiszti újítást tartott, melly nagy tsendességgel ment végbe. Ennek következtetésében első Al-Ispány lett: Tek. Biharfalvi Nemes Lőrincz Úr; második Al-Ispány: Tek. Palóczy Horváth Simon Úr, Fő-Jegyző: Tek. Csaszlóczy Petrovay István Úr; első Al-Jegyző: T. Tabódy Pál; második Thurászky István Urak. — Fő-Szolga-Bírák: TT. Fodor N., Szemere György, Kende László, és

Szikszay N. Urak. Al-Szolga-Bírák: Pribék Antal, Buda y Vincze, és Kürthy Urak. — Fő-Adószedők: TT. Csicseri Orosz Péter, és Tomcsányi Gábor Urak. — Fő-Fiscális: T. Buda y Ferencz Úr; Vice-Fiscális: Vászár helyi N. Úr.

Tiszta hazafiúi örömmel közöljük a' Tudományos Gyűjteménynek e' f. eszteni XI-dik Kötetéből a' nemes lelkű buzgó Hazafiúságnak egy itt következő ritka példáját; tudván, hogy ennek olvasása Erdemes Olvasóinkat hasonló öröm érzésekkel hatja meg. De minthogy, ezen Ujság árkus, az ezen tárgy felől közlött szép és fontos előadást, egész kiterjedésében itt nem közölheti, a' többit későbbben fogjuk a' Tudományos Gyűjteményből ezen Ujság mellett, különös Toldalékban kiadni.

I n t é z e t e k.

Hazánk' jobb lelkeinek azon édes ohajtását, mellynél fogva ezek a' pallérozott Külföld' számos példáihoz képest minden Törvényhatóságinknál köz használhatasú nyilvános Könyvtárt, és így tudományos műveltetésünk' legszükségeseb segéd-eszközeinek szaporodását kívánják, első, ki szülőföldére (Komáromra) nézve teljesíteni szerentsés volt Tekintetes Tudós Kultsár István Úr, a' Magyar Nemzeti Ujságnak Pesten első alapítója, 1806 óta tsüggedhetetlen szorgalmú Írója, 's Nemzetiségünket tárgyazó minden Szépnek 's Jónak hatásos ápolója, terjesztője, életének 68-dik 's ujság szerkeztetési pályája' 22 dik esztendejét azon példás hazafi tettel dísöitvén: hogy kedves tisztelt Földieinek tsinosodásokra, a' már néhány évek előtt az ottani Rajz-iskolának adott jeles mennyiségű rajzkészületeken, 's példányokon kívül, most fényderítésül 3—4 ezer kötetnyi görög, deák, frantzia, német 's magyar Könyv gyűjteményt ajándékozott. Ne-

veli ezen szép adomány' betség tetemesen a' nap is, mellyen az ajándéki Oklevél költ, tudniillik: e' folyó 1827-dik October' 4 dike mint Kegyelmes Koronás Fejedelmünk' névnapja; — neveli a' szíves lelkes elfogadás, mellyre azt Tek. Komárom Vármegye' Rendei viszonyjaltalmazólag méltaták; neveli végre a' hon- 's hazaszereteten kívül azon czélirányos gondoskodás, mellynél fogva e' Könyvtári nyilvános Intézetet a' Nagy Erdemű Ajánló 's Pártfogók honfiaiuknál verseny igyekezetel megörökíteni 's gyarapítani serénykesznek, úgy annyira: hogy mind ezeknek il tetőleg érthetősökre, de hála- emlékül 's példa ösztönül is, szükséges az e' tárgyban költ Alapítvány-levelet a' Tek. Megyének hivatalos Irományaival együtt, egész eredetiségükben megismértetnünk.

(A' többi későbbben, Toldalekban következik).

E r d é l y.

Ó Ts. K. Felsőcsézf. esztendőben Nov. 22-dikén költ kegyelmes rendelése szerént, Orvos Doctor M. b. Pataki Sámuel Úrnak az Erdélyi Nagy Fejedelemség volt Protomedicusának halála után, ezen megüresült Hivatatra 's egyszersmind pedig az Erdélyi Nagy Mélt. Királyi Guberniumnál az egészséget tárgyazo Referensi Tanátsnokságra is Orvos Doctor Méltos. Ferentzi József Urat méltóztatott kinevezni, minekutánna ezen Hivatalt 1826-diktól fogva helytartóképpen dítséretes buzgósággal viselte.

Kolozsváron. Dec. 2-dikán 1827.

A' mai nap, emlékezetes innepe volt, az ide való Evang. Réformátusoknak. Ma, ugyan is, mint az Advent első Vasárnapján Uri Sz. Vatsorába részesedvén a' Hívek, ennek ki osztása a' nagy Templomban egy újonnan készült, és ezen alkalma-

tossággal egyszersmind felszentelt Úr Asztaláról történt, mellyet Év. Ref. Pap Tiszt. Szilágyi Sámuel Úr ajándékozott az Úr Házának. — A' Alkalmatosság szerént való igen szép és gyökeres beszédet tartott, Tiszt. Császár Sámuel Úr, arról; hogy misoda érzésekkel kelljen részesedni az Uri Szent Vatsorába, 's innen misoda kötelességek háromolnak reánk. A' hathatós ékesenszollással mondott munkát a' mindenféle Vallásúakból össze gyült igen díszes Publicum nagy buzgósággal és elragadtatással hallgatta, valamint hogy a' Kollégymbéli ifjuság, ezen nevezetes innepet, jeles hármóniával ékesítette. A' Prédikáció elmondása után, a' Tiszt. Prédikátor leszállván, elébb egy buzgó könyörgéssel megszentelte az ujonnan bé mutatott Úr Oltárát, melly azután muzikális hármónia közt meg terítettett, 's róla a' Híveknek a' mennyei áldás, ki osztogatott, az Anyaszentegyház bé vett rendtartása szerént. — Az asztal maga új izlés szerént, igen tsinosen épült, — szép emblémekkel díszesítve — a' közepén az Uri Sz. Vatsorát ábrázoló kép Leonardo da Vinci festése szerént. — Köszönet és tisztelet a' buzgó Közönség nevében az érdemes ajándékozónak, ki Vallásos érzésének és Keresztyén buzgóságának igen szép példáját adta, melly jöltévő indulatot bár sokan követnének. I. Sz. F.

Superintendens Wächter János Úr Prédikációji Hirdetésének folytatása:

Semmi változás a' válogatott Prédikációkban nem esett, ha szintén maga az Író némelly változtatásokat tett volna is azokon, ha nyomtatás alá azokat maga elkészíthette volna. — A' válogatás munkája nehéz dolog volt; mert a' hol annyi jól ki dolgozott munkák között csak keveset kell ki válogatni, ott nehéz volt el

határozni mellyik munka lehetett érdeme-
sebb az elsőbbségre. — Egy egész esztendőre való Predikáziókat fog magában foglalni ez a jeles Gyűjtemény, és így minden nagyobb Innep napokon, 's a' rendes Vasárnapokra valókat, rész szerint az Innepi, 's a' Vasárnapi ki szabott Evangeliumok, rész szerint pedig az Apostolok Leveliből a' meghatározott szakaszok tétettek fundamentomú! az elméltedésekre. — Különböző időkben 's esztendőben készült munkák lesznek öszve szedve, olly móddal, hogy bizonyági legyenek annak is miképen tökéletesítette magát a' megboldogult időről időre; szabadon választott Letzkékről is több Tanítások felvételtek, a' mellyek leginkább magokon viselik helyegét a' meghólt Úr gondolkozása, és nemes érzése módjának. — Azon Tanítása fogja bé rekeszteni a' Gyűjteményt a' mellyet leg utoljára tartott a' Bétsi Evang. Templomban e' folyó esztendőnek kezdetében, mellyben 53 egész esztendő alatt olly híven, 's nevedő köz meg elégedéssel hirdette az Isten ovszágának Titkait. — A' kiknek közelébről volt szerentséjek tisztelni, 's halgatni a' megboldogult Urat, azoknak szívekben az ő képe, orátori hangja 's hathatós természetes előadásának módja soha el nem fog enyészni, a' kiknek pedig ez a' szerentséjek nem lehetett, legalább valamennyire megismerhetik ezen Gyűjteményből az ő nemes Lelkét, érzékeny atyai szívét, felemelkedett gondolkozása, eleven és szép elől adása módját, az ő példájának követésére ez által is serkentetnek, 's' hólta után is az ő nyomdokain menvén sokaknak vigasztalásokra, oktatásokra, a' virtusra való serkenteté-

sekre nagy haszonnal munkások lehetnek. — (A' közelebb kiadott levelünkben, ugyan ezen Jelentésben, véletlen belejött hiba, a' 38g lapon, a' 2-dik hasábon, a' legutolsó szó: hi te le z ő helyett olvassassék: ti s z telő).

Hogy a' mult posta napi, és mai Újságban is kevesebb politikai dolgok vannak, mint rendszerint szoktak lenni, annak kell tulajdonítani, mivel egy néhány nap óta az Újságok, mind a' mellett is, hogy a' dolgok mostani állapotja sok nevezetes történetekre fejtődzhetik ki; igen keveset foglalnak magokban, a' mi említést érdemiene. Meggyőződve vagyunk egyébaránt is a' felől, hogy Erdemes Olvasóink ilyen esetben, sokkal örömebb olvasnak Hazánkat illető előadásokat, mint vagy bizonytalan és minket semmi tekintetben nem illető híreket, vagy tsupa azt mondják: on épült ollyan újságokat, mellyeket, hogy az árkus velek teljék, kiírni, 's idővel ismét, mint nem igazakat visszahúzni legkönnyebb munka lenne; vagy ollyan külső Országi változásokat, eseteket, és hivatalokra lett előmozdításokat, mellyek sem gyönyörködtető, sem tanúság szerzők, sem akármelly tekintetben előttünk emlékeztetre méltók nem lehetnek. Egyébaránt, e' részben, azon váratlan eset környülállása is eléggé kimentheti, az Erdemes Olvasók előtt, ennek mostani azokban való Szerkesztetőjét, hogy boldogult Írójának véletlenül történt halála után az Újságnak nem tsak írása, hanem rendes elküldöttese gondját is egyszerre 's minden előre való készületek nélkül vette által.

A' jövő posta napon, Kedden, éppen azon napra esvén Karátsony első napja, Újságot nem nyomtattathatunk; de annak elmaradását kifogjuk pótolni.